

Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΧΑΡΤΑ ΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΩΝ

Όπως υιοθετήθηκε στην 1^η Παγκόσμια Συνάντηση Πράσινων Κομμάτων στην Καμπέρα το 2001 και ανανεώθηκε στο Ντακάρ το 2012 και στο Λίβερπουλ το 2017. Επανέκδοση: Πράσινοι (Ελλάδα) 2022.

Οριοθετώντας την πράσινη ταυτότητα στη νέα χιλιετία

Πράσινοι
Αθηνάς 57 & Σοφοκλέους 23, ΤΚ 10552 Αθήνα.
prasinoi.eu | prasinoi.gr | facebook.com/prasinoi.gr
instagram.com/prasinoi.gr | twitter.com/prasinoi_gr
email: info@prasinoi.eu

Οι Παγκόσμιοι Πράσινοι είναι το διεθνές δίκτυο κομμάτων και πολιτικών κινήματων των Πρασίνων

Περιεχόμενα	Σελίδα
Πρόλογος της ελληνικής έκδοσης _____	3
Προοίμιο _____	4
Αρχές _____	6
Οικολογική Σοφία _____	6
Κοινωνική Δικαιοσύνη _____	6
Συμμετοχική Δημοκρατία _____	7
Μη Βία _____	7
Αειφορία (Βιωσιμότητα) _____	8
Σεβασμός στη διαφορετικότητα _____	9
Πολιτική Δράση _____	10
1. Δημοκρατία _____	10
2. Δικαιοσύνη / Ισότητα _____	11
3. Κλιματική Αλλαγή και Ενέργεια _____	12
4. Βιοποικιλότητα _____	13
5. Επιβολή αειφορικών αρχών στην παγκοσμιοποίηση της οικονομίας _____	14
6. Ανθρώπινα δικαιώματα _____	16
7. Τροφή και νερό _____	17
8. Αειφορικός σχεδιασμός _____	19
9. Ειρήνη και Ασφάλεια _____	20
10. Δρώντας παγκόσμια _____	21

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Από την εποχή που το διεθνές πράσινο κίνημα ήταν αποκλειστικά υπόθεση της Δυτικής και Βόρειας Ευρώπης, με επίκεντρο μάλιστα τη Γερμανία, έχουν περάσει πολλά χρόνια. Σήμερα οι Πράσινοι διατηρούν πολιτική παρουσία και σε πλήθος χώρες εκτός Ευρώπης, από τις ΗΠΑ ως την Ταιβάν και από τη Βραζιλία ως την Αυστραλία. Στην ίδια την Ευρώπη συνεχίζουν να αναδύονται νέες σημαντικές πράσινες παρουσίες και σε μέχρι τώρα «άγονες» χώρες, ιδιαίτερα στην Ανατολική Ευρώπη και στη Μεσόγειο.

Σε κάθε χώρα το πράσινο κίνημα έχει τη δική του φυσιογνωμία, ανάλογα με την ιστορική του διαδρομή, τις κοινωνικές δυνάμεις που το στηρίζουν, τα δεδομένα που αντιμετωπίζει στην παρέμβασή του και την ιδιαίτερη κουλτούρα κάθε πολιτικού περιβάλλοντος.

Σε διεθνές επίπεδο, τα πράσινα κόμματα είναι οργανωμένα σε ομοσπονδίες: μία ομοσπονδία για κάθε ήπειρο. Οι ομοσπονδίες αυτές έχουν κατά βάση χαρακτήρα δικτύων επικοινωνίας, διαλόγου και αλληλοϋποστήριξης αλλά και καταγραφής των κοινών θέσεων, που διαμορφώνονται κατά κανόνα συναινετικά. Στην Ευρώπη, τη θέση της αρχικής Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Πράσινων Κομμάτων -E.F.G.P. έχει πάρει από το 2004 το Ευρωπαϊκό Πράσινο Κόμμα -E.G.P.

Αυτό που έλειπε τις πρώτες δεκαετίες, ήταν ο συντονισμός σε παγκόσμιο επίπεδο. Παγκόσμια συνάντηση των Πράσινων είχε γίνει μόνο μια φορά, στο περιθώριο της Συνόδου του Ρίο το 1992, και αυτή με άτυπο χαρακτήρα. Έτσι, τον Απρίλιο του 2001 πραγματοποιήθηκε στην Καμπέρα της Αυστραλίας η 1^η Παγκόσμια Συνάντηση των Πράσινων, με συμμετοχή εκπροσώπων από 60 χώρες. Η συνάντηση οδήγησε στη δημιουργία του Παγκόσμιου Δικτύου των Πράσινων (GLOBAL GREENS) και στην ομόφωνη υιοθέτηση της Χάρτας. Με μικρές επικαιροποιήσεις, στις παγκόσμιες συναντήσεις του Ντακάρ το 2012 και του Λίβερπουλ το 2017, παραμένει ένα σημαντικό ντοκουμέντο.

Αποτέλεσμα πολύμηνων συζητήσεων μεταξύ κομμάτων με τελείως διαφορετική ιστορία και περιβάλλον δράσης, η Χάρτα καταγράφει τους κοινούς τόπους του παγκόσμιου πράσινου κινήματος, με ιδιαίτερη έμφαση στα μέτωπα της παγκοσμιοποίησης και τα ζητήματα Βορρά-Νότου.

Ως γέννημα της εποχής λίγο μετά το Σιάτλ και λίγο πριν τη Γένοβα και την 11^η Σεπτεμβρίου, αποτυπώνει επίσης την ανανέωση του πράσινου ριζοσπαστισμού και τη σύνδεση με τα νέα κινήματα αμφισβήτησης, αναδεικνύοντας μια σειρά από σοβαρά ζητήματα, που στην Ελλάδα έχουν συζητηθεί από ελάχιστα μέχρι καθόλου.

Με την κυκλοφορία της επικαιροποιημένης Χάρτας, με αφορμή τη συμπλήρωση 21 χρόνων από την αρχική της υιοθέτηση στις 16 Απριλίου 2001, στο νέο κόμμα των Πράσινων ελπίζουμε να συμβάλουμε σε έναν ευρύτερο διάλογο για τα κινήματα, την παγκοσμιοποίηση, τις πράσινες ιδέες και τη σχέση που συνδέει το περιβάλλον με τα υπόλοιπα ζητήματα της κοινωνίας. Στην πορεία ανασυγκρότησης του ευρύτερου Πράσινου χώρου, αυτός ο διάλογος είναι απαραίτητος.

Αθήνα, Απρίλιος 2022

Η Γραμματεία των ΠΡΑΣΙΝΩΝ

Προοίμιο

Εμείς, ως πολίτες του κόσμου και μέλη του παγκόσμιου πράσινου κινήματος,

Ενωμένοι στη συναίσθησή μας ότι είμαστε εξαρτημένοι από τη ζωτικότητα, ποικιλότητα και ομορφιά της Γης και ότι αποτελεί ευθύνη μας να τις κληροδοτήσουμε, αναλλοίωτες ή και βελτιωμένες, στη γενιά που θα ακολουθήσει,

Διαβλέποντας ότι τα κυρίαρχα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης, βασισμένα στο δόγμα της οικονομικής ανάπτυξης με οποιοδήποτε τίμημα και στην υπέρμετρη και σπάταλη χρήση φυσικών πόρων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η φέρουσα ικανότητα της γης, δημιουργούν ακραία υποβάθμιση του περιβάλλοντος και μαζικές εξαφανίσεις ειδών,

Αναγνωρίζοντας τον εκτεταμένο ανθρώπινο πόνο που προκαλούν η αδικία, ο ρατσισμός, η φτώχεια, η άγνοια, η διαφθορά, το έγκλημα και η βία, οι ένοπλες συγκρούσεις και το κυνήγι του βραχυπρόθεσμου κέρδους,

Αποδεχόμενοι το μερίδιο ευθύνης των αναπτυγμένων χωρών για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την προώθηση των οικονομικών και πολιτικών τους στόχων,

Κατανοώντας ότι η μακράιωνη αποικιοκρατία και εκμετάλλευση έχει εξαθλιώσει πλήθος λαών και κοινωνιών σε όλο τον κόσμο, δημιουργώντας ένα οικολογικό χρέος των πλουσίων χωρών προς εκείνες που έχασαν τον πλούτο τους,

Αναλαμβάνοντας δεσμεύσεις για κλείσιμο του χάσματος πλουσίων και φτωχών και οικοδόμηση θεσμών πολιτικής συμμετοχής, που θα βασίζονται στην ισότητα δικαιωμάτων για όλους σε κάθε τομέα της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής και πολιτιστικής ζωής,

Πεπεισμένοι ότι, χωρίς ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, πραγματική δημοκρατία δεν μπορεί να υπάρξει,

Μεριμνώντας για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και την αξία της πολιτιστικής κληρονομιάς,

Αναγνωρίζοντας τα δικαιώματα των ιθαγενών λαών και τη συμβολή τους στην κοινή πολιτιστική κληρονομιά, όπως και τα δικαιώματα κάθε μειονότητας και καταπιεσμένου λαού στον ιδιαίτερο πολιτισμό τους, τη θρησκεία τους, την οικονομική και πολιτισμική τους ζωή,

Πεπεισμένοι ότι η συνεργασία, και όχι ο ανταγωνισμός, αποτελεί προϋπόθεση για να διασφαλίσουμε ανθρώπινα δικαιώματα όπως τροφή με πραγματική θρεπτική αξία, κατάλληλη στέγη, υγεία, εκπαίδευση, αξιοπρεπή εργασία, ελευθερία λόγου, πόσιμο νερό και φυσικό περιβάλλον χωρίς υποβάθμιση,

Συνειδητοποιώντας ότι το περιβάλλον δεν γνωρίζει κρατικά σύνορα,

και

Εκκινώντας από τη Διακήρυξη της Παγκόσμιας Συνάντησης των Πράσινων στο Ρίο το 1992,

Επιβεβαιώνουμε την ανάγκη ριζικών αλλαγών στις στάσεις και αξίες των ανθρώπων αλλά και στον τρόπο ζωής και παραγωγής.

Διακηρύσσουμε ότι η νέα χιλιετία προσφέρει ένα ορόσημο για την έναρξη αυτού του μετασχηματισμού.

Δηλώνουμε αποφασισμένοι να προωθήσουμε μια συνολική αντίληψη για τη βιωσιμότητα, που να:

- Προστατεύει και αποκαθιστά την ακεραιότητα των οικοσυστημάτων του πλανήτη μας, με ιδιαίτερη μέριμνα για τη βιοποικιλότητα και τις φυσικές διεργασίες που συντηρούν τη ζωή.
- Αναγνωρίζει την αλληλεξάρτηση όλων των οικολογικών, κοινωνικών και οικονομικών διεργασιών.
- Εξισορροπεί τα ατομικά συμφέροντα με το κοινό καλό.
- Εναρμονίζει την ελευθερία με την ευθύνη.
- Καλωσορίζει την ποικιλομορφία σε πλαίσιο ενότητας.
- Συμφιλιώνει τους βραχυπρόθεσμους στόχους με τους μακροπρόθεσμους σκοπούς.
- Εξασφαλίζει ότι οι μελλοντικές γενιές θα έχουν ίδια δικαιώματα με τη σημερινή στα οφέλη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Επιβεβαιώνουμε την αμοιβαία ευθύνη μεταξύ μας, προς την ευρύτερη κοινότητα της ζωής και προς τις επόμενες γενιές.

Δεσμευόμαστε, ως πράσινα κόμματα και πολιτικά κινήματα απ' όλον τον κόσμο, να εφαρμόσουμε τις αλληλένδετες αυτές αρχές για να δημιουργήσουμε μια παγκόσμια συνεργασία για την υποστήριξη της υλοποίησής τους.

Αρχές

Οι πολιτικές των Πράσινων βασίζονται στις αρχές που ακολουθούν:

Οικολογική Σοφία

Αναγνωρίζουμε ότι οι άνθρωποι αποτελούν μέρος του φυσικού κόσμου και αντιμετωπίζουμε με σεβασμό τις ιδιαίτερες αξίες όλων των μορφών ζωής, χωρίς να εξαιρούμε τα μη ανθρώπινα είδη.

Αποδεχόμαστε τη σοφία των ιθαγενών πληθυσμών σε όλο τον κόσμο, ως φρουρών της γης και του πλούτου της.

Δεν λησμονούμε την εξάρτηση της ανθρώπινης κοινωνίας από τους οικολογικούς πόρους του πλανήτη και το χρέος της να διασφαλίζει την ακεραιότητα των οικοσυστημάτων και να προστατεύει τη βιοποικιλότητα και τη διατήρηση των συστημάτων που συντηρούν τη ζωή.

Αυτό απαιτεί:

- να μάθουμε να διαβιώνουμε μέσα στα όρια που θέτουν η οικολογία του πλανήτη και οι φυσικοί του πόροι.
- να προστατεύσουμε τα ζώα και τα φυτά αλλά και την ίδια τη ζωή που στηρίζεται στα βασικά στοιχεία της φύσης: γη, νερό, αέρα και ήλιο.
- να ακολουθούμε το δρόμο της σύνεσης -όπου η γνώση μας είναι περιορισμένη- ώστε να διασφαλίσουμε ότι οι φυσικοί πόροι του πλανήτη θα συνεχίσουν να υπάρχουν σε αφθονία για την παρούσα και τις μέλλουσες γενιές.

Κοινωνική Δικαιοσύνη

Αναγνωρίζουμε ότι το κλειδί για κοινωνική δικαιοσύνη είναι η δίκαιη κατανομή των κοινωνικών και φυσικών πόρων, σε τοπικό αλλά και παγκόσμιο επίπεδο, ώστε οι βασικές ανθρώπινες ανάγκες να καλύπτονται για όλους άνευ όρων και όλοι οι πολίτες να έχουν διασφαλισμένη κάθε ευκαιρία για προσωπική και κοινωνική ανάπτυξη.

Διακηρύσσουμε ότι δεν υπάρχει κοινωνική δικαιοσύνη χωρίς περιβαλλοντική, ούτε και περιβαλλοντική δικαιοσύνη χωρίς κοινωνική.

Αυτό απαιτεί:

- Δίκαιη οργάνωση του κόσμου και σταθερή παγκόσμια οικονομία, που θα γεφυρώσει το χάσμα πλουσίων και φτωχών, τόσο διεθνώς όσο και στο εσωτερικό κάθε χώρας. Επίσης θα εξισορροπήσει τη ροή πόρων από το Νότο προς το Βορρά και θα ανακουφίσει τις φτωχές χώρες από τα βάρη των χρεών, που εμποδίζουν την ανάπτυξη τους.
- Εκρίζωση της φτώχειας, ως ηθική, κοινωνική, οικονομική και οικολογική επιταγή
- Εξάλειψη του αναλφαβητισμού
- Μια νέα αντίληψη πολιτικών δικαιωμάτων, βασισμένα σε ίσα δικαιώματα όλων των ατόμων ανεξάρτητα από φύλο, φυλή, ηλικία, θρήσκευμα, εθνοτική ή εθνική προέλευση, σεξουαλικό προσανατολισμό, αναπηρία, οικονομική κατάσταση ή υγεία

Συμμετοχική Δημοκρατία

Αγωνιζόμαστε για μια δημοκρατία όπου κάθε πολίτης θα έχει το δικαίωμα να εκφράζει τις απόψεις του και θα είναι σε θέση να συμμετέχει άμεσα στις περιβαλλοντικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή του. Έτσι, η εξουσία και η ευθύνη θα επικεντρώνονται στις τοπικές και περιφερειακές κοινότητες και θα εκχωρούνται σε υψηλότερα επίπεδα διακυβέρνησης μόνο όταν είναι απολύτως αναγκαίο.

Αυτό απαιτεί:

- Ενδυνάμωση κάθε ατόμου, με την παροχή πρόσβασης σε όλες τις πληροφορίες που συνδέονται με μια απόφαση αλλά και καθολικής πρόσβασης στην εκπαίδευση ώστε να γίνεται εφικτή η συμμετοχή.
- Αναίρεση των ανισοτήτων στην κατανομή πλούτου και πολιτικής δύναμης, που αποτελούν εμπόδια στη συμμετοχή.
- Δημιουργία θεσμών άμεσης δημοκρατίας που να δίνουν δυνατότητες απευθείας λήψης των αποφάσεων από τους άμεσα ενδιαφερόμενους και να βασίζονται σε συστήματα που να ενθαρρύνουν την ενεργοποίηση των πολιτών, την εθελοντική δράση και την κοινοτική υπευθυνότητα.
- Δυναμική υποστήριξη στην παροχή φωνής και στους νέους, με εκπαίδευση, ενθάρρυνση και υποβοήθηση της συμμετοχής τους σε κάθε τομέα της πολιτικής ζωής, περιλαμβανομένης της συμμετοχής σε όλους τους θεσμούς που λαμβάνουν αποφάσεις.
- Όλοι οι εκλεγμένοι αντιπρόσωποι να είναι προσηλωμένοι στις αρχές της διαφάνειας, της ειλικρίνειας και της λογοδοσίας προς την κοινωνία.
- Όλα τα εκλογικά συστήματα να είναι διαφανή και δημοκρατικά, και να κατοχυρώνεται αυτό από τη νομοθεσία.
- Σε όλα τα εκλογικά συστήματα, κάθε ενήλικος να έχει ισοδύναμη ψήφο.
- Όλα τα εκλογικά συστήματα να βασίζονται στην αναλογική εκπροσώπηση και όλες οι εκλογικές διαδικασίες να επιχορηγούνται από δημόσιους πόρους, με επιβολή αυστηρών ορίων και πλήρους διαφάνειας στις δωρεές εταιρειών και ιδιωτών προς υποψηφίους.
- Όλοι οι πολίτες να έχουν το δικαίωμα ένταξης στο πολιτικό κόμμα της επιλογής τους, στα πλαίσια ενός πολυκομματικού συστήματος.

Μη Βία

Διακηρύσσουμε την προσήλωσή μας στη μη βία και αγωνιζόμαστε για μια κουλτούρα ειρήνης και συνεργασίας ως θεμέλιο της παγκόσμιας ασφάλειας στις διακρατικές σχέσεις, στο εσωτερικό κάθε κοινωνίας και ανάμεσα στα άτομα.

Πιστεύουμε ότι η ασφάλεια δεν πρέπει να εστιάζεται στη στρατιωτική ισχύ αλλά στη συνεργασία, την υγιή οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, την περιβαλλοντική ασφάλεια και το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Αυτό απαιτεί:

- Συνολική αντίληψη για την παγκόσμια ασφάλεια, με προτεραιότητα στις οικονομικές, οικολογικές, ψυχολογικές και πολιτιστικές πλευρές των συγκρούσεων, αντί για την

παραδοσιακή αντίληψη που στηρίζεται πρωταρχικά στη στρατιωτική ισορροπία δυνάμεων.

- Παγκόσμιο σύστημα ασφαλείας, ικανό να προλαμβάνει, να διαχειρίζεται και να επιλύει διαμάχες.
- Αναίρεση των αιτίων του πολέμου, μέσω κατανόησης και σεβασμού προς τις άλλες κουλτούρες, εκρίζωσης του ρατσισμού, προώθησης της ελευθερίας και δημοκρατίας και τερματισμού της φτώχειας σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Επιδίωξη γενικού και πλήρους αφοπλισμού, κυρίως μέσω διεθνών συμφωνιών που θα διασφαλίζουν πλήρη και οριστική απαγόρευση πυρηνικών, βιολογικών και χημικών όπλων, ναρκών κατά προσωπικού και όπλων απεμπλουτισμένου ουρανίου.
- Ενίσχυση του ΟΗΕ, ώστε να αποτελέσει τον παγκόσμιο οργανισμό διαχείρισης συγκρούσεων και διαφύλαξης της ειρήνης.
- Επιδίωξη αυστηρού κώδικα δεοντολογίας για τις εξαγωγές όπλων σε χώρες όπου τα ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται.

Αειφορία (Βιωσιμότητα)

Αναγνωρίζουμε τα πεπερασμένα περιθώρια της ανθρώπινης κοινωνίας για υλική επέκταση στο χώρο της βιόσφαιρας, καθώς και την ανάγκη να διατηρήσουμε τη βιοποικιλότητα, με αειφόρο χρήση των ανανεώσιμων φυσικών πόρων και υπεύθυνη χρήση των μη ανανεώσιμων.

Πιστεύουμε ότι, για να επιτευχθεί η αειφορία αλλά και να καλυφθούν οι ανάγκες της σημερινής και των επόμενων γενεών με τους πεπερασμένους φυσικούς πόρους που διαθέτει η Γη, χρειάζεται να αναχαιτίσουμε και να αντιστρέψουμε τη συνεχιζόμενη αύξηση στην παγκόσμια κατανάλωση, τον πληθυσμό και τις οικονομικές ανισότητες.

Αναγνωρίζουμε ότι η αειφορία θα είναι ανέφικτη, όσο η φτώχεια συνεχίζεται.

Αυτό απαιτεί:

- Διασφάλιση ότι οι πλούσιοι θα περιορίσουν την κατανάλωση τους ώστε να μείνει για τους φτωχότερους ένα δίκαιο μερίδιο από τους φυσικούς πόρους του πλανήτη.
- Επανακαθορισμό της έννοιας του πλούτου, με επικέντρωση στην ποιότητα ζωής παρά στη δυνατότητα υπερκατανάλωσης.
- Παγκόσμια οικονομία προσανατολισμένη στις ανάγκες όλων, όχι στην απληστία μιας μειοψηφίας, με δυνατότητα στη σημερινή γενιά να καλύπτει τις ανάγκες της χωρίς να θέτει σε κίνδυνο τις ανάγκες των επόμενων γενεών.
- Εξάλειψη των αιτίων της πληθυσμιακής αύξησης με την παροχή σε όλους οικονομικής διασφάλισης, πρόσβασης στη βασική εκπαίδευση και τις υπηρεσίες υγείας, και δυνατοτήτων σε άντρες και γυναίκες να ελέγχουν περισσότερο τη γονιμότητά τους.
- Επανακαθορισμό του ρόλου και των ευθυνών των πολυεθνικών εταιριών ώστε να ενισχυθούν οι αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Εφαρμογή μηχανισμών φορολόγησης και ελέγχου των κερδοσκοπικών χρηματοοικονομικών κινήσεων κεφαλαίων.

- Διασφάλιση ότι οι τιμές αγοράς των προϊόντων και υπηρεσιών ενσωματώνουν πλήρως το περιβαλλοντικό κόστος παραγωγής και κατανάλωσής τους.
- Αποδοτικότερη χρήση ενέργειας και φυσικών πόρων, ανάπτυξη και αξιοποίηση περιβαλλοντικά αποδεκτών τεχνολογιών.
- Ενθάρρυνση οικονομικής αυτοδυναμίας σε τοπική κλίμακα στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, ώστε να δημιουργηθούν ευημερούσες κοινότητες που να ικανοποιούν τις προσδοκίες των μελών τους.
- Αναγνώριση του κεντρικού ρόλου της νεανικής κουλτούρας και ενθάρρυνση στάσεων βιωσιμότητας στα πλαίσιά της.

Σεβασμός στη Διαφορετικότητα

Τιμούμε την πολιτιστική, γλωσσική, εθνοτική, σεξουαλική, θρησκευτική και πνευματική διαφορετικότητα, σε πλαίσια αίσθησης προσωπικής ευθύνης απέναντι σε όλα τα πλάσματα.

Υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα όλων ανεξαιρέτως των ανθρώπων να ζουν σε περιβάλλον που να στηρίζει την αξιοπρέπεια, τη σωματική υγεία και την πνευματική ευεξία.

Πρωθούμε τη δημιουργία θετικών και υπεύθυνων σχέσεων αλληλοσεβασμού, πέρα από διαχωριστικές γραμμές, σε πνεύμα πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

Αυτό απαιτεί:

- Αποδοχή του δικαιώματος των ιθαγενών πληθυσμών στα βασικά μέσα επιβίωσής τους, οικονομικά και πολιτιστικά. Περιλαμβάνονται εδώ τα δικαιώματα στη γη τους και στον αυτοκαθορισμό τους, αλλά και η αναγνώριση της συνεισφοράς τους στην κοινή κληρονομιά του εθνικού και παγκόσμιου πολιτισμού.
- Αναγνώριση του δικαιώματος των εθνικών και πολιτιστικών μειονοτήτων να αναπτύσσουν χωρίς διακρίσεις την κουλτούρα, τη θρησκεία και τη γλώσσα τους και να συμμετέχουν πλήρως στη νομική, κοινωνική και πολιτιστική διάσταση των δημοκρατικών διαδικασιών.
- Σεβασμό και αναγνώριση δικαιωμάτων για τις σεξουαλικές μειονότητες.
- Ισότητα γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς της κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής και πολιτιστικής ζωής.
- Σοβαρή ενεργοποίηση της νεανικής κουλτούρας ως πολύτιμη συνεισφορά στο Πράσινο όραμά μας και αποδοχή του γεγονότος ότι οι νέοι έχουν ξεχωριστές ανάγκες και τρόπους έκφρασης.

Πολιτική Δράση

1. Δημοκρατία

Η πλειοψηφία της ανθρωπότητας ζει σε χώρες με αντιδημοκρατικά καθεστώτα, όπου η διαφθορά είναι ανεξέλεγκτη, τα ανθρώπινα δικαιώματα καταπατούνται και η λογοκρισία του Τύπου αποτελεί συνηθισμένο φαινόμενο. Στις ανεπτυγμένες δημοκρατίες η διαφθορά έχει λιγότερο εμφανείς μορφές, με συγκέντρωση των μέσων ενημέρωσης σε λίγα χέρια, εξάρτηση του πολιτικού κόσμου από «χορηγίες» επιχειρηματιών, συστηματικό αποκλεισμό εθνικών, φυλετικών, θρησκευτικών και πολιτιστικών μειονοτήτων αλλά και εκλογικά συστήματα που οδηγούν σε διακρίσεις απέναντι στις εναλλακτικές ιδέες και τα μικρά και νέα κόμματα.

Εμείς οι Πράσινοι:

- 1.1. Δίνουμε προτεραιότητα στην ενθάρρυνση και ενίσχυση των κινημάτων βάσης και των άλλων οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, που εργάζονται σε όλα τα επίπεδα, από το τοπικό ως το παγκόσμιο, για διακυβέρνηση δημοκρατική, διαφανή και υπόλογη στους πολίτες.
- 1.2. Υποστηρίζουμε ενεργά τη νέα γενιά να αποκτήσει λόγο για τα πράγματα, ενθαρρύνοντας, εκπαιδεύοντας και υποβοηθώντας τη συμμετοχή των νέων σε κάθε τομέα της πολιτικής δραστηριότητας.
- 1.3. Θα αγωνιστούμε για τον εκδημοκρατισμό των σχέσεων μεταξύ των φύλων, προωθώντας κατάλληλες ρυθμίσεις που θα επιτρέψουν σε γυναίκες και άντρες να συμμετάσχουν ισότιμα στο οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό πεδίο.
- 1.4. Πιέζουμε για άμεση επικύρωση της Σύμβασης του Ο.Ο.Σ.Α για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας Αλλοδαπών Αξιωματούχων στις Διεθνείς Επιχειρηματικές Σχέσεις.
- 1.5. Στηρίζουμε το δικαίωμα πρόσβασης των πολιτών στα επίσημα στοιχεία και το δικαίωμα για ελεύθερα και ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης.
- 1.6. Θα εργαστούμε για γενίκευση της πρόσβασης στην ηλεκτρονική επικοινωνία και πληροφορική, τουλάχιστο για το ραδιόφωνο και για κοινόχρηστο Διαδίκτυο και Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο σε επίπεδο κοινότητας. Θα εργαστούμε επίσης για τη φθηνότερη δυνατή πρόσβαση στις τεχνολογίες αυτές.
- 1.7. Στηρίζουμε δίκαιο και μη θρησκευτικό δικαστικό σύστημα, που θα κατοχυρώνει την υπεράσπιση του κατηγορουμένου και θα διασφαλίζει την αναλογικότητα εγκλήματος και ποινής.
- 1.8. Υποστηρίζουμε τη δημόσια επιχορήγηση των εκλογικών διαδικασιών, με διασφάλιση ότι όλες οι προεκλογικές δωρεές προς υποψηφίους, όπου ο νόμος τις επιτρέπει, θα διέπονται από πλήρη διαφάνεια με ανώτατα όρια εισφοράς τόσο για άτομα όσο και για εταιρείες.
- 1.9. Αμφισβητούμε την επικυριαρχία των επιχειρήσεων στους θεσμούς διακυβέρνησης, ιδιαίτερα εκεί όπου οι πολίτες αποστερούνται του δικαιώματος συμμετοχής στις πολιτικές διαδικασίες.
- 1.10. Στηρίζουμε την διάκριση των εξουσιών σε εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική και τον διαχωρισμό θρησκείας και κράτους.

- 1.11. Στηρίζουμε την ανάπτυξη και ισχυροποίηση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
- 1.12. Στηρίζουμε την αναδιοργάνωση των κρατικών θεσμών για εκδημοκρατισμό και μεγαλύτερη διαφάνεια και αποτελεσματικότητα, στην υπηρεσία των στόχων της λαϊκής κυριαρχίας και της βιώσιμης ανάπτυξης.
- 1.13. Υποστηρίζουμε μια βελτιωμένη παγκόσμια διακυβέρνηση, με πολυμερείς θεσμούς θεμελιωμένους σε πρόσφορες δημοκρατικές και οικουμενικές αρχές.

2. Δικαιοσύνη / Ισότητα

Οι διαφορές στο επίπεδο διαβίωσης και ευκαιριών στον κόσμο είναι σήμερα αφόρητες. Τα 3.7 τρισεκατομμύρια δολάρια του χρέους του Τρίτου Κόσμου αποτελούν ρεκόρ όλων των εποχών, την ώρα που οι χώρες του Ο.Ο.Σ.Α. διαθέτουν για βοήθεια μόλις το 0.31% του ΑΕΠ τους. Το πλουσιότερο 20% του πληθυσμού της γης απολαμβάνει το 83% των εισοδημάτων, την ίδια στιγμή που το φτωχότερο 20%, ανάμεσά τους σχεδόν 50% των νέων σε όλο τον κόσμο, έχουν όλοι μαζί το 1%, ενώ 2,6 δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν σε απόλυτη ένδεια (με λιγότερο από 2 δολάρια την ημέρα). 130 εκατομμύρια παιδιά δεν πάνε καθόλου σε σχολείο και 800 εκατομμύρια άνθρωποι αγνοούν γραφή και ανάγνωση. Πάνω από τα δύο τρίτα των αναλφάβητων είναι γυναίκες. Η δημογραφική αύξηση έχει επιβραδυνθεί, αλλά ο παγκόσμιος πληθυσμός αναμένεται να αυξηθεί κατά 47% μεταξύ 2000 και 2050, από 6,1 δις σε 8,9 δις. Ασθένειες όπως το AIDS και η φυματίωση παραμένουν σοβαρό πρόβλημα.

Εμείς οι Πράσινοι

- 2.1 Θα εργαστούμε για αύξηση της επίσημης βοήθειας προς τις αναπτυσσόμενες χώρες και επικέντρωσή της στους φτωχότερους των φτωχών, με τις προτεραιότητες να καθορίζονται σε συνεργασία με τις τοπικές κοινότητες.
- 2.2 Θα εργαστούμε για να βελτιώσουμε τα δικαιώματα, την κοινωνική θέση, την παιδεία και την πολιτική συμμετοχή των γυναικών.
- 2.3 Δεσμευόμαστε στο στόχο για καθολική και υποχρεωτική υψηλής ποιότητας πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι το 2015, με χρηματοδότηση από αύξηση βοήθειας και απάλειψη χρεών.
- 2.4 Θα εργαστούμε για τη διαγραφή του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών, ιδιαίτερα των φτωχότερων. Υποστηρίζουμε τη χρήση κινήτρων που θα διασφαλίζουν ότι τα οφέλη από την απάλειψη χρεών θα διοχετεύονται σε μείωση της φτώχειας και περιβαλλοντική προστασία και ότι θα υπάρχουν διαφανείς και ελέγξιμες διαδικασίες με συμμετοχή των ενδιαφερομένων κοινοτήτων.
- 2.5 Θα επιχειρήσουμε συντονισμένες προσπάθειες για την καταπολέμηση των μεγάλων γενικευμένων επιδημιών, με προτεραιότητα το AIDS, τη φυματίωση και την ελονοσία, ιδιαίτερα στην Αφρική όπου απαιτείται διπλή προσπάθεια τόσο για καθολική πρόσβαση σε αποτελεσματικές θεραπείες χαμηλού κόστους όσο και για αποκατάσταση της οικονομικής προόδου, ιδίως μέσω της εκπαίδευσης.
- 2.6 Αναγνωρίζουμε το δικαίωμα για αποζημίωση εκείνων που αποστερούνται την πρόσβαση στους φυσικούς τους πόρους, λόγω αναγκαστικής μετακίνησης από περιβαλλοντική καταστροφή ή από ανθρώπινες παρεμβάσεις όπως αποικιοποίηση και μεταναστεύσεις.

- 2.7 Θα επανεξετάσουμε τη σχέση μεταξύ αποκλειστικής ιδιοκτησίας της γης και αποκλειστικής χρήσης των φυσικών της πόρων, ώστε να χαλιναγωγήσουμε τις καταχρήσεις εις βάρος του περιβάλλοντος και να διευρύνουμε σε όλους, ιδιαίτερα στους ιθαγενείς πληθυσμούς, την πρόσβαση στα βασικά μέσα διαβίωσης.
- 2.8 Θα εργαστούμε να διασφαλίσουμε ότι όλοι οι άντρες, γυναίκες και παιδιά μπορούν να αποκτήσουν μια βασική οικονομική δυνατότητα χωρίς να χρειάζεται να καταφύγουν σε δραστηριότητες που τους βλάπτουν, όπως η πορνογραφία, η πορνεία και η πώληση ανθρώπινων οργάνων.
- 2.9 Δεσμευόμαστε να εργαστούμε για δικαιότερη κατανομή των κοινωνικών παροχών και για ίσες ευκαιρίες στο εσωτερικό κάθε κοινωνίας, αναγνωρίζοντας ότι και στις ανεπτυγμένες κοινωνίες οι αριθμοί των φτωχών και περιθωριοποιημένων αυξάνουν διαρκώς.
- 2.10 Κατανοούμε ότι η σημερινή μορφή νεο-φιλελεύθερου καπιταλισμού, με κυριαρχία των χρηματοοικονομικών ροών, εξυπηρετεί τους πλούσιους και είναι επιρρεπής σε κρίσεις. Συνεισφέρει στις αυξανόμενες ανισότητες και στην αποστέρηση των φτωχότερων από τις περιουσίες και τα αγαθά τους.
- 2.11 Θα υπερασπιστούμε και θα προωθήσουμε τα ανθρώπινα, κοινωνικά, και περιβαλλοντικά δικαιώματα των εγχρώμων.

3. Κλιματική αλλαγή και ενέργεια

Η κλιματική κρίση αποτελεί τόσο τη μεγαλύτερη πρόκληση για την παγκόσμια κοινότητα, όσο και τη μεγαλύτερη ευκαιρία μας ως ανθρωπότητα να αναθεωρήσουμε τον τρόπο ζωής με τρόπο κοινωνικά δίκαιο και συμβατό με τα οικολογικά όρια της Γης. Οι Πράσινοι είμαστε αφοσιωμένοι στην δέσμευση να περιοριστεί η αύξηση της παγκόσμιας θερμοκρασίας, το πολύ σε 1,5 βαθμό πάνω από τα επίπεδα της προβιομηχανικής εποχής. Για να έχουμε πιθανότητες να τηρηθεί το όριο αυτό, η αύξηση των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου είναι ανάγκη να σταματήσει αρκετά πριν το 2020.

Εμείς οι Πράσινοι

- 3.1 Υιοθετούμε το στόχο για μείωση των επιπέδων διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα σε 450 ppm το συντομότερο δυνατόν.
- 3.2 Εργαζόμαστε για να υποστηρίξουμε γρήγορη μετάβαση σε οικονομίες μηδενικών εκπομπών άνθρακα, σε όλο τον κόσμο.
- 3.3 Θα εργαστούμε για να εγκαθιδρύσουμε διεθνές πλαίσιο καταγραφής για τις εκλύσεις των πολυεθνικών εταιριών, συνδεδεμένο με παγκόσμιους φόρους άνθρακα και παγκόσμιες περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις.
- 3.4 Θα εργαστούμε σκληρά προκειμένου να διασφαλίσουμε πρόσβαση των αναπτυσσόμενων χωρών στην αποδοτικότερη, καταλληλότερη και φιλικότερη στο περιβάλλον τεχνολογία, με έντονη προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αλλά και αποδοχή εκ μέρους τους των Συμβάσεων για την Κλιματική Αλλαγή ώστε να διασφαλιστούν δράσεις με πληρότητα και παγκόσμια εμβέλεια. Οι αρχές της δικαιοσύνης και ισότητας οφείλουν να βρίσκονται στο επίκεντρο κάθε διαπραγμάτευσης για την κλιματική αλλαγή και κάθε σχετικού μέτρου.

- 3.5 Είμαστε αντίθετοι σε κάθε επέκταση της χρήσης πυρηνικής ενέργειας και θα εργαστούμε για χρονοδιάγραμμα κατάργησής της το συντομότερο δυνατόν.
- 3.6 Υποστηρίζουμε έκκληση για μορατόριουμ στις έρευνες και εκμετάλλευση νέων κοιτασμάτων ορυκτών καυσίμων.
- 3.7 Εργαζόμαστε για να τερματίσουμε την αποδάσωση και υποβάθμιση φυσικών δασών μέχρι το 2020, με την επισήμανση ότι τα δάση αυτά αποτελούν τα περιεκτικότερα σε άνθρακα οικοσυστήματα του πλανήτη και είναι ζωτικής σημασίας για τους ιθαγενείς λαούς, πλούσια σε φυτική και ζωική ζωή, και αναντικατάστατα με τα μέτρα του ανθρώπινου χρόνου.
- 3.8 Προωθούμε δενδροφυτεύσεις με ποικιλία ειδών αλλά όχι μονοκαλλιέργειες, ως βραχυπρόθεσμο μέτρο για τη δέσμευση άνθρακα με πλήθος παράλληλα οφέλη για το περιβάλλον.
- 3.9 Προωθούμε την επιβολή φόρων στη μη ανανεώσιμη ενέργεια, με διοχέτευση των εσόδων στην προώθηση της ανανεώσιμης ενέργειας και της ενεργειακής εξοικονόμησης.
- 3.10 Στηρίζουμε την έρευνα για χρήση περιβαλλοντικά αποδεκτών πηγών ενέργειας και την τεχνολογική εξέλιξη της οικολογικής ηλεκτροπαραγωγής.
- 3.11 Προωθούμε τεχνολογίες ενεργειακής αποδοτικότητας και πράσινη υποδομή ηλεκτρισμού σε κάθε χώρα αλλά και διεθνώς, με δωρεάν μεταφορά τεχνογνωσίας ή διάθεσή της σε συμβολική τιμή. Το μέτρο αυτό αποτελεί μέρος του οικονομικού κόστους για τις μέχρι σήμερα εκλύσεις των δυτικών χωρών.

4. Βιοποικιλότητα

Τα υγιή οικοσυστήματα είναι θεμελιώδη για την ανθρώπινη ζωή, φαίνεται όμως ότι έχουμε ξεχάσει τη σχέση μεταξύ φύσης και κοινωνίας. Ο ρυθμός εξαφάνισης των ειδών είναι 100 μέχρι 1000 φορές υψηλότερος από ό,τι πριν την εμφάνιση του ανθρώπου. Μόλις 20% των αρχικών δασών του πλανήτη παραμένει σχετικά αδιατάρακτο. Το 80% των αποθεμάτων ψαριών έχουν ήδη εξαντληθεί ή απειλούνται από υπεραλίευση.

Εισβολές φυτών, ζώων και ασθενειών από άλλα οικοσυστήματα γίνονται όλο και συχνότερες. Πίσω από την καταστροφή ενδιαιτημάτων και τις εξαφανίσεις ειδών βρίσκεται η βιομηχανική και αγροτική ανάπτυξη που παράλληλα επιδεινώνει την κλιματική αλλαγή, τις παγκόσμιες ανισότητες και την καταστροφή ιθαγενών πολιτισμών και των μέσων διαβίωσής τους. Οι αγροτικές μονοκαλλιέργειες, όπως προωθούνται από τις αγροχημικές επιχειρήσεις και επιταχύνονται από τις γενετικές τροποποιήσεις και τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας για οργανισμούς της φύσης, θέτουν σε κίνδυνο τη γεωργική και κτηνοτροφική βιοποικιλότητα, αυξάνοντας κατακόρυφα την ευπάθεια στις διάφορες ασθένειες.

Εμείς οι Πράσινοι

- 4.1 Θα αντιταχθούμε με όλη μας τη δύναμη στην καταστροφική για το περιβάλλον αγροτική και βιομηχανική ανάπτυξη και θα δώσουμε προτεραιότητα στην προστασία των αυτόχθονων φυτών και ζώων στο φυσικό τους περιβάλλον, κατά το δυνατόν σε ευρείς θύλακες.
- 4.2 Θα εργαστούμε για την κατάργηση των επιχορηγήσεων σε καταστροφικές για το περιβάλλον δραστηριότητες όπως υλοτομία, εκμετάλλευση ορυκτών καυσίμων,

κατασκευή φραγμάτων, εξορυκτικές δραστηριότητες, γενετική μηχανική και γεωργία με μονοκαλλιέργειες.

- 4.3 Θα προωθήσουμε οικολογικές πολιτικές στην αγορά, για προϊόντα όπως η ξυλεία, βασισμένες πάνω στις αυστηρότερες προδιαγραφές αειφορίας, σε συνδυασμό με αξιόπιστη σήμανση για τους καταναλωτές.
- 4.4 Υποστηρίζουμε ανταλλαγές του τύπου “διαγραφή χρεών έναντι μέτρων προστασίας της φύσης”, με προϋπόθεση τη συναίνεση των ενδιαφερόμενων ιθαγενών ή άλλων τοπικών κοινοτήτων.
- 4.5 Προωθούμε την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος όπου αυτό έχει υποβαθμιστεί και τον καθαρισμό από τοξικά των ενεργών ή ανενεργών στρατιωτικών και βιομηχανικών ζωνών σε όλο τον κόσμο.
- 4.6 Υπογραμμίζουμε ότι η μείωση των εμπορευματικών μεταφορών μεγάλων αποστάσεων αγαθών, συνδυασμένη με προτίμηση στην τοπική παραγωγή όπου υπάρχει τέτοια δυνατότητα, παρουσιάζει το πρόσθετο πλεονέκτημα του περιορισμού των “εισβολών” από άλλα οικοσυστήματα. Συμβάλλει επίσης στη μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων και της έκλυσης αερίων του θερμοκηπίου.
- 4.7 Δεσμευόμαστε να προωθήσουμε μαθήματα για την οικολογία του πλανήτη σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
- 4.8 Θα εργαστούμε για την ίδρυση διεθνούς δικαστηρίου ειδικά για περιβαλλοντικές καταστροφές και απώλειες βιοποικιλότητας, με αρμοδιότητα για εκδίκαση κατηγοριών κατά εταιριών, κρατών και ιδιωτών.
- 4.9 Αρνούμαστε να αποδεχθούμε εμπορευματοποίηση της ζωής και δικαιώματα ευρεσιτεχνίας για ζωντανούς οργανισμούς.

5. Επιβολή αρχών αειφορίας στην οικονομική παγκοσμιοποίηση

Από τις 100 μεγαλύτερες οικονομικές οντότητες στον κόσμο, οι 53 είναι σήμερα πολυεθνικές εταιρίες. Σε διαπλοκή με τις κυβερνήσεις, δημιούργησαν ένα νομικό σύστημα που βάζει την ανεξέλεγκτη οικονομική δραστηριότητα πάνω από το κοινό όφελος, προστατεύει τα συμφέροντα των εταιριών και επιτίθεται στο κοινωνικό κράτος, και προωθεί την υποτέλεια των εθνικών οικονομιών σε ένα διεθνές χρηματοοικονομικό καζίνο όπου διακινούνται καθημερινά πάνω από 3 τρισεκατομμύρια δολάρια σε κερδοσκοπικές συναλλαγές.

Η παγκόσμια οικονομική κρίση έχει αυξήσει την αστάθεια και την ανασφάλεια σε όλες τις οικονομίες, με τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στους φτωχότερους: άτομα, κοινωνικές ομάδες και χώρες. Στην κρίση αυτή, το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα λειτούργησαν μάλλον ως συνυπεύθυνοι για το πρόβλημα παρά ως μέρος της λύσης: βασίζονται σε προαπαιτούμενα ακατάλληλα για τη δημιουργία ενός βιώσιμου και δίκαιου παγκόσμιου οικονομικού συστήματος.

Εμείς οι Πράσινοι

- 5.1 Υποστηρίζουμε σθεναρά ότι τα βασικά προαπαιτούμενα της ζωής, όπως το νερό, πρέπει να παραμείνουν σε δημόσια ιδιοκτησία και έλεγχο. Πολιτισμός, βασική πρόσβαση σε τροφή, κοινωνική και δημόσια υγεία, εκπαίδευση και ελεύθερη ενημέρωση δεν αποτελούν «εμπορεύματα» προς υπαγωγή σε διεθνείς εμπορικές συμφωνίες.

- 5.2 Υποστηρίζουμε τη δημιουργία ενός Παγκόσμιου Οργανισμού Περιβάλλοντος, που θα συγχωνεύει το Πρόγραμμα του Ο.Η.Ε. για το Περιβάλλον (U.N.E.P), το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Ο.Η.Ε. (U.N.D.P) και το Παγκόσμιο Περιβαλλοντικό Ταμείο (G.E.F.) σε ενιαίο οργανισμό για την παγκόσμια προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης, με επαρκείς πόρους και δικαιοδοσία επιβολής κυρώσεων. Οι αποφάσεις του οργανισμού αυτού θα είναι δεσμευτικές και για τον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.
- 5.3 Υποστηρίζουμε σοβαρές μεταρρυθμίσεις στην Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (Δ.Ν.Τ.), με δημοκρατία στους όρους συμμετοχής των χωρών και τις διαδικασίες αποφάσεων και με δεσμευτική υπαγωγή κάθε δραστηριότητάς τους στις αρχές της αειφορίας και σε όλες τις διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα, καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 5.4 Υποστηρίζουμε σοβαρές μεταρρυθμίσεις στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) ώστε να θέσει την αειφορία ως κεντρικό του στόχο, συνδυασμένη με διαφανείς και δημοκρατικές διαδικασίες και με συμμετοχή εκπροσώπων από τις κοινότητες που επηρεάζουν οι αποφάσεις του. Επιπρόσθετα, απαιτείται διαχωρισμός αρμοδιοτήτων, ώστε να αφαιρεθεί από την αποκλειστική αρμοδιότητα του Π.Ο.Ε. ο Μηχανισμός Διακανονισμού Διαφορών. Εκτίμηση επιπτώσεων ως προς την αειφορία για τους προηγούμενους Γύρους Διαπραγματεύσεων, είναι απαραίτητη πριν τη διαπραγμάτευση οποιασδήποτε νέας συμφωνίας.
- 5.5 Θα εργαστούμε να αποτρέψουμε την υλοποίηση νέων περιφερειακών συμφωνιών εμπορίου και επενδύσεων υπό τους κανόνες του Π.Ο.Ε. Υποστηρίζουμε όμως τις διεργασίες οικονομικής ενοποίησης μεταξύ χωρών, εφόσον διασφαλίζουν την ευημερία των πληθυσμών και την προστασία του περιβάλλοντος.
- 5.6 Θα δημιουργήσουμε ένα παγκόσμιο περιβάλλον όπου τα χρηματοδοτικά και οικονομικά ιδρύματα και θεσμοί θα ενισχύουν και θα περιφρουρούν προγράμματα περιβαλλοντικής αειφορίας με στήριξη των κοινοτήτων σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο.
- 5.7 Απαιτούμε οι διεθνείς συμβάσεις για θέματα περιβάλλοντος, εργασιακών συνθηκών και υγείας να έχουν αυξημένη ισχύ απέναντι σε όλους τους διεθνείς κανόνες εμπορίου.
- 5.8 Θα εργαστούμε για την επιβολή Φόρου Τόμπιν - Χέντερσον ή Φόρου Χρηματοοικονομικών Συναλλαγών και άλλων οικονομικών εργαλείων, που θα χαλιναγωγήσουν τις διεθνείς κερδοσκοπικές κινήσεις συναλλάγματος και θα συμβάλουν στην ενθάρρυνση επενδύσεων στην πραγματική οικονομία, και στην εξεύρεση πόρων για προώθηση δικαιότερης παγκόσμιας ανάπτυξης.
- 5.9 Θα εργαστούμε για να απαιτηθεί νομικά από τις εταιρείες να τηρούν τις εκάστοτε αυστηρότερες διατάξεις από την περιβαλλοντική, εργατική και κοινωνική νομοθεσία είτε των χωρών προέλευσής τους είτε των χωρών όπου δραστηριοποιούνται.
- 5.10 Θα εργαστούμε για να διασφαλίσουμε ότι όλοι οι παγκόσμιοι οργανισμοί, ιδίως εκείνοι με μεγάλη επιρροή στη διαμόρφωση των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, παραμένουν σταθερά προσηλωμένοι στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και προωθούν εκπαιδευτικά προγράμματα αλλαγής νοοτροπίας στα στελέχη τους για την πλήρη επίτευξη αυτού του στόχου.
- 5.11 Επιδιώκουμε η διοίκηση των επιχειρήσεων να γίνεται με διαφάνεια και να υπόκειται στον ίδιο βαθμό κοινωνικού ελέγχου όπως η διαχείριση του δημόσιου τομέα, με

χρονοδιάγραμμα για πλήρη εξάλειψη επιδοτήσεων σε κάθε δραστηριότητα με καταστροφικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την κοινωνία.

- 5.12 Προσυπογράφουμε την ανάπτυξη της μη κρατικής και μη εταιρικής επιχειρηματικότητας για προώθηση μιας οικονομίας με βάση την τοπική κοινότητα, ως μέτρο καταπολέμησης του κοινωνικού αποκλεισμού που γεννά η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας.

6. Ανθρώπινα δικαιώματα

Η άρνηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών πηγαίνει μαζί με τη φτώχεια και την πολιτική αποδυνάμωση των απλών ανθρώπων. Εκατομμύρια ανθρώπων υποφέρουν από διακρίσεις, απειλές, αυθαίρετες συλλήψεις και κρατήσεις, βίαιη μεταχείριση και θάνατο. Τρεις στις τέσσερις κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο έχουν κάνει χρήση βασανιστηρίων την τελευταία τριετία.

Εμείς οι Πράσινοι

- 6.1 Προσυπογράφουμε την Παγκόσμια Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτικά Δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, τις συμβάσεις του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας και τα άλλα διεθνή νομικά εργαλεία προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών. Πιστεύουμε ότι τα δικαιώματα αυτά έχουν χαρακτήρα καθολικό και αδιαίρετο και ότι οι κυβερνήσεις κάθε χώρας έχουν ευθύνη για την πλήρη τήρησή τους.
- 6.2 Καταδικάζουμε όλες τις δικτατορίες και τα καθεστώτα που αρνούνται τα ανθρώπινα δικαιώματα, άσχετα από τις πολιτικές τους διακηρύξεις.
- 6.3 Θα εργαστούμε μαζί με τοπικές κοινότητες για να προωθήσουμε τη γνώση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και να εξασφαλίσουμε ότι η Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε. και τα αντίστοιχα όργανα των άλλων συνθηκών διαθέτουν επαρκείς πόρους και μέσα.
- 6.4 Ζητάμε αναθεώρηση της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ώστε να περιλάβει διατάξεις για το δικαίωμα σε υγιές φυσικό περιβάλλον και τα δικαιώματα των επερχόμενων γενεών στους φυσικούς και πολιτισμικούς πόρους.
- 6.5 Στηρίζουμε το δικαίωμα των γυναικών να αποφασίζουν οι ίδιες ελεύθερες από διακρίσεις και καταναγκασμούς, χωρίς να εξαιρούνται τα ζητήματα ελέγχου της γονιμότητάς τους με τα μέσα που εκείνες κρίνουν καταλληλότερα. Θα εργαστούμε για την επικύρωση της Σύμβασης για την Εξάλειψη των Διακρίσεων κατά των Γυναικών (C.E.D.A.W.), την άρση των επιφυλάξεων και την έναρξη ισχύος του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου.
- 6.6 Υποστηρίζουμε το δικαίωμα των ιθαγενών για αυτοκαθορισμό, δικαιώματα στη γη τους και πρόσβαση σε παραδοσιακές μορφές αλιείας και κυνηγιού για την συντήρησή τους, με χρήση τεχνικών που σέβονται το περιβάλλον και τα θηράματα.
- 6.7 Ζητάμε την άμεση υιοθέτηση του σχεδίου του 1993 για τη Διακήρυξη για τα Δικαιώματα των Ιθαγενών Λαών, ως ελάχιστες προδιαγραφές προστασίας αποδεκτές από τους ίδιους. Υποστηρίζουμε τις πρωτοβουλίες των Ιθαγενών Λαών να δημιουργήσουν και να λειτουργήσουν δικές τους διεθνείς οργανώσεις.

- 6.8 Απαιτούμε οι βασανιστές να λογοδοτήσουν για τις πράξεις τους και οργανώνουμε εκστρατείες για την προσαγωγή τους στη δικαιοσύνη είτε στις χώρες τους είτε αλλού, ενώπιον διεθνούς σώματος τακτικών δικαστών υπό την αιγίδα του Διεθνούς Δικαστηρίου.
- 6.9 Είμαστε αντίθετοι σε κάθε είδους προσβολή της σωματικής ακεραιότητας του ατόμου μέσω βασανισμού, ποινής ή άλλων πρακτικών, περιλαμβανομένου του ακρωτηριασμού για λόγους παραδόσεων ή θρησκείας.
- 6.10 Απαιτούμε την κατάργηση της θανατικής ποινής σε όλο τον κόσμο.
- 6.11 Καλούμε τις κυβερνήσεις να διασφαλίσουν ότι όλοι όσοι ζητούν άσυλο, θύματα είτε κρατικής βίας είτε ανεξάρτητων ένοπλων ομάδων, απολαμβάνουν ορθή μεταχείριση σύμφωνα με τη Σύμβαση της Γενεύης για τα Δικαιώματα Ασύλου (1951), έχουν πρόσβαση σε δίκαιες διαδικασίες κρίσης για την αίτηση ασύλου, δεν κρατούνται αυθαίρετα και δεν επιστρέφονται σε χώρες όπου κινδυνεύουν με παραβιάσεις θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους ή να αντιμετωπίσουν κίνδυνο θανάτωσης, βασανισμού ή άλλης απάνθρωπης συμπεριφοράς.
- 6.12 Ζητάμε την απαγόρευση κάθε είδους συλλογικής εκδίωξης πληθυσμών από τις εστίες τους.
- 6.13 Υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα όλων των εργαζομένων σε ασφαλή, δίκαια αμειβόμενη εργασία με δικαίωμα συνδικαλισμού.
- 6.14 Υποστηρίζουμε το δικαίωμα των παιδιών να μεγαλώνουν χωρίς την ανάγκη να εργάζονται και την καθιέρωση κατώτατου ορίου ηλικίας για την εργασίας παιδιών και εφήβων.
- 6.15 Απαιτούμε αποποινικοποίηση των συναινετικών σεξουαλικών σχέσεων μεταξύ ατόμων του ίδιου φύλου, νομική αναγνώριση των διεμφυλικών και των ατόμων περιθωριοποιημένων φύλων, προστασία του δικαιώματος στη σωματική αυτονομία και για τα ερμαφρόδιτα άτομα, καθώς και ίσα δικαιώματα για τις ομόφυλες σχέσεις. Επιβεβαιώνουμε την αρχή ότι όλοι έχουν δικαίωμα να αγαπούν και να δημιουργούν οικογένειες. Υποστηρίζουμε τις κατά τόπους κοινότητες, στις εκκλήσεις τους για ισότητα στα θέματα γάμου ή άλλης μορφής οικογενειών ή συμβίωσης κρίνουν κατάλληλη για τα δικά τους δεδομένα. Μέσα από τις οργανώσεις – μέλη μας πιέζουμε τις κυβερνήσεις να τερματίσουν κάθε τιμωρία, άσκηση βίας ή απάνθρωπη μεταχείριση σε άτομα ΛΟΑΤΚΙ+ και να εφαρμόσουν τις αρχές της Yogyakarta στην Προσαρμογή του Διεθνούς Δικαίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε σχέση με τον Σεξουαλικό Προσανατολισμό και την Ταυτότητα Φύλου. Ζητάμε από όλες τις κυβερνήσεις, σε παγκόσμιο επίπεδο, να καταργήσουν τις νομικές διατάξεις που θεωρούν παράνομο τον σεξουαλικό προσανατολισμό ΛΟΑΤΚΙ+ και την αντίστοιχη συμπεριφορά. Οι κοινότητες ΛΟΑΤΚΙ+ δεν θα πρέπει να αποστερούνται νομικά τα ιδιοκτησιακά τους δικαιώματα και δικαιώματα προσωπικής ελευθερίας και ζωής, λόγω του σεξουαλικού τους προσανατολισμού και συμπεριφοράς. Είμαστε αντίθετοι σε κάθε κυβέρνηση που απαγορεύει, εμποδίζει ή καταπιέζει πληροφόρηση ΛΟΑΤΚΙ+, αντίστοιχο δημόσιο λόγο, εργασία και άλλες πρωτοβουλίες, ή προχωρεί σε διακρίσεις. Απαιτούμε να ενσωματωθεί σε κάθε επίπεδο διακυβέρνησης το «Mainstreaming των ΛΟΑΤΚΙ+». Όλες οι κυβερνητικές υπηρεσίες, κατά τη διαμόρφωση, υλοποίηση και αποτίμηση κάθε είδους πολιτικών και υπηρεσιών, οφείλουν να συνυπολογίζουν την κατάσταση, τις ανάγκες και τον αντίκτυπο της ΛΟΑΤΚΙ+ κοινότητας. Ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται στη διασφάλιση επαρκών οικονομικών και άλλων πόρων, καθώς και στην αντιμετώπιση διατομεακών διακρίσεων. Για μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας, το Mainstreaming

των ΛΟΑΤΚΙ+ θα πρέπει να σχεδιάζεται και να συντονίζεται από καθορισμένη υπηρεσία σε κατάλληλα υψηλό επίπεδο.

- 6.16 Θα εργαστούμε για να βελτιώσουμε τις ευκαιρίες των ατόμων με ειδικές ανάγκες να ζουν και να εργάζονται ισότιμα μέσα στην κοινωνία, με πραγματικές δυνατότητες συμμετοχής στα κοινά.
- 6.17 Στηρίζουμε το δικαίωμα των γλωσσικών μειονοτήτων να χρησιμοποιούν τη δική τους γλώσσα.

7. Τροφή και Νερό

Εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπων αντιμετωπίζουν χρόνια υποσιτισμό, όχι από έλλειψη επαρκούς τροφής για όλους αλλά από ανισότητα προσβάσεων σε γη, νερό, πιστώσεις και αγορές. Οι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί (μεταλλαγμένα) δεν αποτελούν τη λύση, αφού το άμεσο πρόβλημα είναι η διανομή και όχι η παραγωγή. Επιπλέον, τα μεταλλαγμένα αντιπροσωπεύουν μη αποδεκτούς κινδύνους για το περιβάλλον, τους μικρούς ανεξάρτητους αγρότες και τους καταναλωτές αλλά και για τη βιοποικιλότητα, που αποτελεί την καλύτερη διασφάλισή μας απέναντι σε πιθανές αγροτικές καταστροφές. Η ανεπάρκεια νερών αποτελεί πραγματική απειλή, σε υπέργειους ταμειυτήρες αλλά και στον υδροφόρο ορίζοντα. Η αποδάσωση στις λεκάνες απορροής έχει καταστρεπτικές συνέπειες με κατολισθήσεις και πλημμύρες, ενώ η ερημοποίηση και η υποβάθμιση των εδαφών επεκτείνονται με ταχύτητα. Ακτίνα φωτός αποτελεί η ραγδαία ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας.

Εμείς οι Πράσινοι

- 7.1 Θεωρούμε θεμελιώδες δικαίωμα την πρόσβαση σε καθαρό νερό για τις βασικές ανάγκες και είμαστε αντίθετοι σε κάθε ιδιωτικοποίηση υδάτινων πόρων και υποδομών ύδρευσης.
- 7.2 Θα εργαστούμε για την εξάλειψη των επιδοτήσεων στην κατανάλωση νερού, με μόνη εξαίρεση τις κοινωνικές ανάγκες, και για ορθολογικότερη χρήση του με τη μεγαλύτερη δυνατή εξοικονόμηση.
- 7.3 Θα εργαστούμε για να διασφαλίσουμε την ποιοτική και ποσοτική προστασία τόσο του πόσιμου όσο και των υπόγειων νερών, καθώς και τιμολογήσεις που να διασφαλίζουν επαρκή προστασία των υδάτινων πόρων από υπερκατανάλωση και μείωση των αποθεμάτων.
- 7.4 Θεωρούμε απόλυτο αγαθό την προστασία των λεκανών απορροής και την καλή κατάσταση των ποτάμιων συστημάτων και θα εργαστούμε μαζί με τους άμεσα ενδιαφερόμενους για να σταματήσει κάθε υποβάθμιση των ποταμών, περιλαμβανομένης της κατασκευής μεγάλων φραγμάτων και αρδευτικών έργων αλλά και της αποδάσωσης στις λεκάνες απορροής.
- 7.5 Θα εργαστούμε από κοινού με τις τοπικές κοινότητες στις άνυδρες και ημιάνυδρες περιφέρειες, όπου το κλίμα κυριαρχείται από αβεβαιότητα, για να περιορίσουμε την υποβάθμιση της γης.
- 7.6 Εκφράζουμε το ενδιαφέρον και τη συμπαράστασή μας για τις χώρες που έχουν πληγεί σκληρά από ερημοποίηση και την αποδάσωση. Καλούμε τις χώρες που δεν έχουν κυρώσει ως τώρα τη Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για την Ερημοποίηση, να την κυρώσουν και να διασφαλίσουν τους απαραίτητους πόρους για την υλοποίησή της.

- 7.7 Θα υποστηρίξουμε και θα προωθήσουμε τη βιολογική γεωργία.
- 7.8 Απαιτούμε διεθνές μορατόριουμ στην εμπορική καλλιέργεια μεταλλαγμένων, τουλάχιστον για την επόμενη πενταετία, εν αναμονή των εξελίξεων στην έρευνα και το διάλογο. Απαιτούμε επίσης τη θέσπιση ρυθμιστικών μηχανισμών, που θα περιλαμβάνουν και αστική ευθύνη των εταιρειών για κάθε παρενέργεια.
- 7.9 Θα εργαστούμε για την κατοχύρωση της ασφάλειας των τροφίμων, με αυστηρούς κανονισμούς για την παραγωγή, αποθήκευση και πώληση.
- 7.10 Θα εργαστούμε για να διασφαλίσουμε διεξαγωγή της επιστημονικής έρευνας με όλους τους κανόνες της δεοντολογίας και της ηθικής και οι εφαρμογές της θα τηρούν την αρχή της προφύλαξης.
- 7.11 Ζητάμε χρονοδιάγραμμα κατάργησης όλων των μη διασπώμενων και βιοσυσσωρευόμενων τεχνητών χημικών ουσιών, και συντονισμένη προσπάθεια εξάλειψης όλων των εκλύσεων επικίνδυνων χημικών στο περιβάλλον.
- 7.12 Θα εργαστούμε για την απαγόρευση των ορμονών για την ανάπτυξη των ζώων και για τη θέσπιση αυστηρών κανονισμών στη χρήση αντιβιοτικών σε ζώα.
- 7.13 Θα εργαστούμε για να διασφαλίσουμε την ευζωία των ζώων και την πολιτισμένη μεταχείριση όλων των ζώων κατά την εκτροφή, τη μεταφορά και τη σφαγή τους.
- 7.14 Θα εργαστούμε για να διασφαλίσουμε την αποκατάσταση των επιπτώσεων από διάβρωση, πλημμύρες και άλλους περιβαλλοντικούς κινδύνους, καθώς και την υλοποίηση κατάλληλων μέτρων προσαρμογής.

8. Αειφορικός σχεδιασμός

Η κατανάλωση στις βιομηχανικές κοινωνίες υπερβαίνει κάθε αντικειμενικά λογικό μέτρο και αποτελεί τον κύριο υπεύθυνο για την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Οι νεοβιομηχανικές χώρες αυξάνουν και αυτές την κατανάλωσή τους, επιδεινώνοντας σε σημαντικό βαθμό την οικολογική πίεση.

Η μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία -που αντιγράφει τις οικολογικές διεργασίες, ελαχιστοποιεί τα απόβλητα με επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των υλικών και δίνει έμφαση στις δραστηριότητες που προωθούν την ποιότητα της ζωής και τις κοινωνικές σχέσεις παρά την κατανάλωση εμπορευματικών αγαθών- υπόσχεται νέες θέσεις εργασίας, βιομηχανίες λιγότερο ρυπογόνες, καλύτερο εργασιακό περιβάλλον και υψηλότερη ποιότητα ζωής.

Εμείς οι Πράσινοι

- 8.1. Προωθούμε ως μέτρο προόδου δείκτες κοινωνικής ευημερίας και όχι τις κλασικές μετρήσεις του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος.
- 8.2. Θεωρούμε ότι οι πολίτες των χωρών που επηρεάζονται από αναπτυξιακά έργα έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις σχετικές αποφάσεις άσχετα από εθνικά σύνορα.
- 8.3. Θα εργαστούμε για να διασφαλίσουμε ότι όσοι κερδίζουν από την εκμετάλλευση οποιουδήποτε φυσικού και/ ή κοινωνικού πόρου θα καταβάλλουν με όρους αγοράς το πλήρες τίμημα τόσο για τη χρήση τους, όσο και για οποιαδήποτε ζημιά σε άλλους πόρους που ανήκουν στην κοινωνία.

- 8.4. Αναγνωρίζουμε ότι οι επιπτώσεις της συνεχούς επέκτασης των πόλεων σε βάρος της αγροτικής γης και του φυσικού περιβάλλοντος πρέπει να περιοριστούν και τελικά να ανακοπούν τελείως.
- 8.5. Αναγνωρίζουμε ότι η φυγή των αγροτών προς τις πόλεις λόγω φτώχειας πρέπει να επιβραδυνθεί και να αντιστραφεί με προσαρμοσμένα προγράμματα ανάπτυξης της υπαίθρου, που να λαμβάνουν υπόψη τα όρια της ανάπτυξης και να προστατεύουν τη φυσιογνωμία και την οικολογική ισορροπία του αγροτικού τοπίου.
- 8.6. Υποστηρίζουμε τον τοπικό σχεδιασμό για περιβαλλοντικά βιώσιμες επιχειρήσεις, στέγαση, μεταφορές, διαχείριση αποβλήτων, πάρκα, περιαστικό πράσινο και ελεύθερους χώρους. Θα δημιουργήσουμε δίκτυα ανταλλαγής πληροφοριών και αλληλοϋποστήριξης που θα συνδέουν τις τοπικές και περιφερειακές κινήσεις των Πράσινων σε όλο τον κόσμο.
- 8.7. Θα εργαστούμε για τη μείωση της ρύπανσης από την κυκλοφορία των οχημάτων στις πόλεις: προωθώντας την αντίθεσή μας στην αέναη επέκταση των αστικών αυτοκινητόδρομων, ενθαρρύνοντας τη χρήση οχημάτων με χαμηλή κατανάλωση ενέργειας, ενσωματώνοντας στο σχεδιασμό των χρήσεων γης τη δημόσια συγκοινωνία, το ποδήλατο και το περπάτημα, δίνοντας προτεραιότητα στο σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση των μέσων μαζικής μεταφοράς, απέναντι στην υποδομή για το ιδιωτικό αυτοκίνητο, καταργώντας, τέλος, τις φορολογικές πολιτικές που κάνουν το αυτοκίνητο κεντρικό άξονα της πολεοδομικής εξέλιξης.
- 8.8. Θα εργαστούμε για να δημιουργήσουμε οικονομικές στρατηγικές κοινωνικά υπεύθυνες, μεγιστοποιώντας μέσω φορολογικών εργαλείων και δημόσιων δαπανών τα κίνητρα για δίκαιη κατανομή του πλούτου και παρέχοντας, μέσω πράσινων φόρων, κίνητρα αποφυγής των αποβλήτων και της ρύπανσης.
- 8.9. Απαιτούμε μείωση, ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων σε εταιρείες και κοινότητες, με στόχο μια οικονομία μηδενικών αποβλήτων που να αντιγράφει τα φυσικά οικοσυστήματα.
- 8.10. Θα υποστηρίξουμε όλες τις πολιτικές που επιτρέπουν στις χώρες να εντείνουν τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσα από οικονομικές δραστηριότητες που προσθέτουν αξία, ή με ανακύκλωση φυσικών πόρων, παραγωγή αγαθών με μεγάλη διάρκεια ζωής, βιολογική γεωργία, ανανεώσιμη ενέργεια και περιβαλλοντική προστασία.
- 8.11. Προωθούμε κοινωνικά υπεύθυνες επενδύσεις και μάρκετινγκ με βάση τα οικολογικά χαρακτηριστικά των προϊόντων, ώστε οι καταναλωτές να έχουν δυνατότητα θετικών επιλογών βάσει αξιόπιστων πληροφοριών.
- 8.12. Αναγνωρίζουμε την αξία των παραδοσιακών και τοπικών γνώσεων και πεποιθήσεων, και υποστηρίζουμε την ενσωμάτωσή τους στο σχεδιασμό και τα προγράμματα.

9. Ειρήνη και Ασφάλεια

Για μας, η έννοια της ειρήνης είναι κάτι που υπερβαίνει την απλή απουσία πολέμου. Η επιδίωξη της ειρήνης ήταν πάντα στον πυρήνα της πράσινης ατζέντας. Τα αίτια των συγκρούσεων αλλάζουν. Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και του ανταγωνισμού για νερό, τρόφιμα και φυσικούς πόρους, θα παίζουν όλο και σημαντικότερο ρόλο. Οι διαφορές μεταξύ πολέμου, οργανωμένου εγκλήματος και εσκεμμένων καταπατήσεων των

ανθρώπινων δικαιωμάτων σε μεγάλη κλίμακα, γίνονται όλο και πιο δυσδιάκριτες. Από το 2001 και μετά, ο «πόλεμος κατά της τρομοκρατίας» οδήγησε και στη διάβρωση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στο όνομα της ασφάλειας. Το εμπόριο όπλων αναπτύσσεται και παγκοσμιοποιείται, τροφοδοτούμενο από την εξαίρεσή του από τους κανόνες του Π.Ο.Ε. που απαγορεύουν τις επιδοτήσεις. Ως παγκόσμιο δίκτυο, έχουμε ζωτικό ρόλο να παίξουμε στη σύσφιξη των δεσμών μεταξύ τοπικών οργανώσεων που εργάζονται για τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ειρήνη, αλλά και στη στήριξη και διαμόρφωση των αναδυόμενων εννοιών και θεσμών παγκόσμιας διακυβέρνησης.

Εμείς οι Πράσινοι

- 9.1 Υποστηρίζουμε την ενίσχυση του ρόλου του Ο.Η.Ε. ως παγκόσμιου οργανισμού διαχείρισης συγκρούσεων και ειρηνευτικών αποστολών. Θεωρούμε ότι, εκεί που η πρόληψη αποτυγχάνει, όπως και σε καταστάσεις ολοκληρωτικών και γενικευμένων καταπατήσεων των ανθρώπινων δικαιωμάτων και/ή γενοκτονιών, η χρήση (στρατιωτικού) καταναγκασμού ενδέχεται να δικαιολογείται μόνο εφόσον δεν υπάρχει άλλος τρόπος για την πρόληψη περαιτέρω καταπατήσεων των ανθρώπινων δικαιωμάτων και μόνο εφόσον ασκείται με εντολή του Ο.Η.Ε. Ακόμη και τότε, πάντως, θεωρούμε ότι κάθε χώρα έχει δικαίωμα να αρνηθεί συνδρομή ή σύμπραξη στην επέμβαση.
- 9.2 Θα αγωνιστούμε για ενίσχυση της θέσης των χωρών του Νότου στον Ο.Η.Ε., εργαζόμενοι για την κατάργηση του βέτο στο Συμβούλιο Ασφαλείας, την αύξηση των χωρών-μελών που συμμετέχουν σ' αυτό και την κατάργηση του θεσμού των μόνιμων μελών.
- 9.3 Υποστηρίζουμε το προτεινόμενο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Στα εγκλήματα πολέμου, θα πρέπει να συγκαταλέγονται και οι μαζικοί βιασμοί.
- 9.4 Επιδιώκουμε τον περιορισμό της ισχύος του στρατιωτικο-βιομηχανικού και χρηματοοικονομικού συμπλέγματος με στόχο το δραστικό περιορισμό του εμπορίου οπλικών συστημάτων, τη διασφάλιση διαφάνειας στην παραγωγή τους και την κατάργηση των συγκαλυμμένων επιδοτήσεων προς τις στρατιωτικές βιομηχανίες.
- 9.5 Θα εργαστούμε για έλεγχο και μείωση, με μακροπρόθεσμο στόχο την ολοκληρωτική κατάργηση, του διεθνούς εμπορίου όπλων και την υπαγωγή του υπό τον έλεγχο του Ο.Η.Ε. Περιλαμβάνουμε εδώ και την ολική απαγόρευση των πυρηνικών, βιολογικών και χημικών όπλων, των όπλων απεμπλουτισμένου ουρανίου και των ναρκών κατά προσωπικού.
- 9.6 Θα βοηθήσουμε να ενισχυθούν τα υπάρχοντα προγράμματα ειρήνης και να δημιουργηθούν νέα, που να καλύπτουν όλες τις πλευρές της οικοδόμησης μιας κουλτούρας ειρήνης. Τα προγράμματα θα περιλαμβάνουν ανάλυση των βαθύτερων αιτίων της βίας, περιλαμβανόμενης της δι-οικογενειακής βίας, καθώς και το ζήτημα του αμοιβαίου σεβασμού μεταξύ ανδρών και γυναικών. Θα ενισχύσουμε επίσης την εκπαίδευση για μη βίαιη επίλυση συγκρούσεων σε όλα τα επίπεδα.
- 9.7 Θα επιδιώξουμε αναθεώρηση των διεθνών κανόνων στρατιωτικής εμπλοκής ώστε να διασφαλιστεί επαρκής προστασία των φυσικών πόρων κατά τις συγκρούσεις.
- 9.8 Θα αγωνιστούμε εναντίον κάθε Προγράμματος Αντιπυραυλικής Άμυνας από οποιαδήποτε μεμονωμένη χώρα, και θα εργαστούμε για την απαλλαγή του Διαστήματος από στρατιωτικές χρήσεις και πυρηνικά.

10. Δρώντας Παγκόσμια

Οι Παγκόσμιοι Πράσινοι αποτελούμε ανεξάρτητες οργανώσεις από διαφορετικούς πολιτισμούς και περιβάλλοντα, μοιραζόμαστε όμως ένα κοινό σκοπό. Για να τον πετύχουμε, αναγνωρίζουμε ότι πρέπει να δράσουμε όχι μόνο τοπικά, αλλά και παγκόσμια.

Εμείς οι Πράσινοι

- 10.1 Θα εργαστούμε με πνεύμα συνεργασίας για να υλοποιήσουμε την Παγκόσμια Χάρτα των Πράσινων, αναλαμβάνοντας δράση από κοινού για ζητήματα παγκόσμιας σημασίας όποτε αυτό κρίνεται απαραίτητο.
- 10.2 Θα υποστηρίξουμε την ανάπτυξη πράσινων κομμάτων, πολιτικών κινήματων και δικτύων νεολαίας σε όλο τον κόσμο.
- 10.3 Θα βοηθήσουμε άλλα Πράσινα κόμματα και κινήματα, όποτε μας το ζητήσουν. Στους τρόπους περιλαμβάνονται και η παροχή διεθνών παρατηρητών για τη διασφάλιση ελεύθερων και δίκαιων εκλογών, όπως και η ενθάρρυνση ψηφοφόρων να εγγραφούν ως μέλη και να ψηφίσουν Πράσινους στις χώρες τους.
- 10.4 Θα υιοθετήσουμε και θα θέσουμε σε εφαρμογή και στα δικά μας κόμματα τις δημοκρατικές αρχές που επιδιώκουμε για την ευρύτερη κοινωνία.
- 10.5 Θα ενεργούμε ως πρότυπο συμμετοχικής δημοκρατίας σε όλα τα επίπεδα της εσωτερικής μας λειτουργίας.
- 10.6 Θα ενθαρρύνουμε τη συνεργασία μεταξύ των πράσινων κομμάτων όλου του κόσμου για να διασφαλίσουμε ότι τα συμμετέχοντα κόμματα διαθέτουν ενημέρωση και παιδεία, καθώς και τη δυνατότητα να συνδιαμορφώνουν με ίσους όρους τις θέσεις των Πράσινων για τα παγκόσμια ζητήματα.
- 10.7 Θα ενθαρρύνουμε τα Πράσινα κόμματα να τεθούν στην πρωτοπορία εφαρμογής πολιτικών που εγγυώνται διαφανείς και αποκεντρωμένες δομές, έτσι ώστε πολιτική ισχύς και ευκαιρίες να διαχέονται σε όλα τα μέλη, και να αναπτύξουν νέα πολιτικά μοντέλα με καλύτερη ανταπόκριση στις προκλήσεις της αειφόρου ανάπτυξης και της άμεσης δημοκρατίας.
- 10.8 Θα αποφύγουμε πηγές χρηματοδοτήσεων που έρχονται σε αντίθεση με τα οράματα και τις αξίες μας.
- 10.9 Θα αποφύγουμε τη συνεργασία με δικτατορικά καθεστώτα, κλειστές θρησκευτικές ομάδες ή εγκληματικές οργανώσεις, καθώς και με σχήματα που πρόσκεινται σε τέτοιους μηχανισμούς, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ζητήματα δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- 10.10 Θα ενισχύσουμε τους δεσμούς μας με τοπικές συλλογικότητες που βρίσκονται κοντά στις ιδέες μας, και με οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών. Συναποτελούμε μαζί τους μέρος του διευρυνόμενου ρεύματος εκείνων που συνειδητοποιούν ότι ο σεβασμός για το περιβάλλον, τα κοινωνικά και ανθρώπινα δικαιώματα και τη δημοκρατία πρέπει να υπερισχύσει απέναντι στην οργάνωση του πλανήτη με βάση την οικονομία.
- 10.11 Θα υποστηρίζουμε αμοιβαία σε προσωπικό και πολιτικό επίπεδο με φιλία, αισιοδοξία και καλή διάθεση, χωρίς να παραλείπουμε να χαιρόμαστε όλα όσα κάνουμε.